

Baje ga je nekdo celo oklofutal - Danes ob 8. uri bo izrečena razsodb

ristil za pritegnitev v vohur
sko mrežo. Predlagal je sod

šču, naj bi upoštevalo to de
stvo kakor fudi popolno pr

šču, naj bi upoštevalo to de
stvo kakor fudi popolno pr

B. T.

Pred važno izjavo

...a-
T IGA VUŽNO IZJAV

balkanske konference

ATENE, 10. — Predpostavljaja se, da bo v sklepih konference prišlo do popolnega razraza skupno stališče treh vla-

v poledu mednarodnega p
ložaja in da bo stališče ist
vetno z načeli, ki so izraženi
v nedavni tristranski deklar
ciji. Pričakuje se, da bo co
bor za sestavo sklepov dan
končal svoje delo in ga pre
ložil v odobritev trem min
strom, ki se bodo sestali r
coj. Predvidevajo, da bo m

drugim v sklepih predvide

ustanovitev stalnega tajništva treh zunanjih ministrstev in sklicanje konference gospodarskih strokovnjakov za razpravljjanje možnosti medsebojnega gospodarskega sodelovanja. Na podlagi poteka trojnega

politične konference se pri-
kuje, da bo njeno delo p

vedlo do takega rezultata, bo trojni sporazum postal mogoč. Čeprav je bil to eden od dejavnikov, ki so vplivali na končan faktor za likvidacijo hladne vojne in dosego splošne pomirjenja v svetu. Prav ta sporazum se pričakuje, da rezultati konferenč ne bodo zanemarili.

daljenje krepitve obramb
sil treh držav in da se bo

delovanje na tem področju ni
daljevalo. Zato se lahko pri-
kuje, da bo skupna izjava
končnem delu konference
lo važna.

Tržaški otroci

pri maršalu Titu

V skupini 122 pionirjev so 1

judi otroci italijanske nar
nosti. Maršal Tito je spre
otroke v spremstvu Viktor
Skok in prof. Vladimirja
mončiča, upravnika kolonije
Kranju. V imenu otrok iz Tr
so maršala Tita pozdravili

godic, Alma Treme in Drag

Sain. Danes dopoldne je m
šal Tito odšel iz Slovenije
Opatijo, kjer se je vkrcal
jahto »Podgora« in s svo
spremstvom odpotoval
Brione.

Pred sporazumom

Robertson-Singman

SEUL, 10. — Kitajsko-korejska in zavezniška delegacija za premirje sta se sestali nes ob 11. uri v Panmunjonu. Po 29 minutah je bila seja,

se je demonstrativno niso
deležili južnokorejski pr

stavniki, preložena na jutro. Odposlanec predsednika senhowerja Walter Robert danes zjutraj ni nadaljeval svojih razgovorov s Singom Rijem. V dobro obveščenih ameriških krogih pa že kaže, da sta oba tik pri

aj- sklenitvijo sporazuma. Pr
sti, stavniki ameriške vlade je

tem dejal, da lahko reče sa
da »potek pogajanj dovolj
več optimizma glede bliž
sklenitve premirja».

Sodijo, da je Robertson F
sporočil, da so ZDA priprav
ne skleniti z Južno Korejo
dogodbo o medsebojni obrat

in da so ji pripravljene nu-
gospodarsko in vojaško por

in vso podporo za združbo Koreje z mirnimi sredstvi. Zatrjujejo pa, da bi hotel sam nadaljevati sovražnosti. Iz Tokia poročajo, da p...
ljajo iz Japonske na Kor...
poizidnih ameriških žet...

go-
Ti-
po-
mer, da bi južnokorejska vl
hotela, nastala bi

Pomoč tujini

Ju- predstavniške zbornice je
Av- nes dosegla sporazum

stališčem senata in zbornice glede višine pomoči tujini tem sporazumu, ki bo prežen obema zbornicama v končno odobritev, bi zna pomoč tujini 5.157,232.500 larjev.

WASHINGTON, 10. —

in- ZSSR razdelitev določene
gar- ličine ameriških živil prebi-
stvu Vzhodne Nemčije,

Izvolitev dveh predstavnikov v komisijo za ljudska stanovanja

ŠE O ZVERINSKEM NAPADU FAŠISTOV V SESLJANU

**„Messaggero Veneto“ prikriva
da so napadalci zmerjali domačine s „sciavi“**

ostan sorodnikj.

GENERAL NAGIB KREPKO VIHI POLITIČNO METLO

Egipt - republika

Cim je bil pod Nagibovim vodstvom v Egiptu izveden državni udar in se je kmalu nato tolsti, malo simpatični Faruk odpovedal prestolu ter se odpravil na izgnanost. Počitek na Capri, je vsakdo zaslužil, da je vprašanje odprave egiptovske monarhije le še vprašanje časa. Takšen občutek je narekovala sama logika razvojne zakonitosti, kakor tudi nove politične in družbene koncepcije, ki so jih nakazali novi ljudje z generalom Nagibom na čelu. Same nove nastale okoliščine so torej nujno narekovala tudi spremembo državnosti in političnih oblik Egipta. Ustavno vprašanje, ali naj bi Egipt še naprej monarhija ali pa naj se spremeni v republiko, se je potemtakem imelo rešiti v prilogi te zadnje. Ves čas so v zunanjem svetu kot v Egiptu živeli v tem pričakovanju.

Bilo je razširjeno splošno mnenje, da se bo proglasitev Egipta za republiko izvršila 23. julija t. j. na dan, ko je bil pred letom dni Faruk izgnan in je prevzelo državo v roke gibanje generala Nagiba. Do tega pa je medtem prišlo prej, in sicer v noči med 18. in 19. junijem. To noč so se Egiptčani iz ponižnih podložnikov dinastije Mohameda Alija spremenili v svobodne državljane nove, mlade egiptovske republike.

Zadnje dni pred tem dogodkom, kakor tudi na sam dan 18. junija, je egiptovski tisk, kot običajno, prinašal razne novice in poročila iz političnega življenja v svetu in notranjosti. Nekje čisto pri kraju je bila ponatijena tudi določna vest o dveh sestankih Revolucionarnega sveta. Na vprašanje novinarjev, o čem se je na teh dveh sestankih razpravljalo, je general Nagib odgovoril, da se je tu razpravljalo o tekočih problemih, pri tem pa poudaril, naj nikar ne nasedajo izmišljenim vestem o nekakšnih spremembah v vladnem sestavu. Poleg tega je njegov prvi sodelavec, polkovnik Gamal Abdel Nasser, dal dopisniku arabskega časopisa «Al Ahram» izjavo, v kateri se poudarja, da stopa Egipt proti republiki, vendar da še ni znan datum njene proglasitve.

Kot razvidno, ni bilo nobene posebne zunanje znake, po katerem bi šlo sploh, da bo do tega prišlo v tako kratkem času. Naenkrat je udarilo kot strela z jasne: Egipt je proglasen za republiko.

Ob 11. uri ponoči se je vršila v ministertvu za informacije tiskovna konferenca. Tu je major Salah Salem, novi minister za informacije in vprašanja Sudana, obvestil

novinarje o odpravi dinastije in proglasitvi Egipta za republiko, na čelu s predsednikom generalom Nagibom, češ da se je moralo tako potrditi obstoječe stvarno stanje, o čemer da bo, seve, izreklo zadnje besedo ljudstvo samo. Ob eni in pol ponoči je general Nagib govoril po radiu. Obvestil je egiptovsko ljudstvo o sklepu Revolucionarnega sveta, da se odpravi dinastija ter proglasi republika, pri čemer da se odpravljajo tudi vsi naslovi, ki so jih doslej nosili člani dinastije. Kmalu zatem je podpisal svoj prvi akt kot predsednik egiptovske republike, in sicer akt o imenovanju majorja Amerja za generala in komandanta oboroženih sil. Medtem je zunanji minister Mahmud Fawzi obvestil tuja predstavništva o proglasitvi Egipta za republiko.

Takoj prvi dan po proglasitvi republike pa je bilo o paziti, da niso bile izvršene vse potrebne predpriprave, ker ni bilo za to več časa. Čeprav je bilo, kot rečeno, že pred letom dni jasno, da bo prišlo do republike, in se je ljudstvo na to že pripravilo, ni bilo na dan samega dogodka pravzaprav razpoloženja, ne morda zato, ker bi ga ljudstvo ne odobraval, pač pa, ker ga v tem času vendarle ni pričakovalo. Saj ni, razen najzgodnejšega sodelavca generala Nagiba, nihče vedel kaj se pripravljalo. Izjava podpolkovnika Nasserja, ki jo je bil dal dne 18. junija, pa je vsekakor imela namen ohraniti vso stvar v tajnosti.

Malo pred tem so bili v Egiptu na zelo svečan in bučen način proslavili svoj prvi praznik Bajram. Ko je ljudstvo izvedelo za zgodovinski dogodek, je se bilo od praznovanja prestrujeno, da bi primerno reagiralo na to vest. Bilo je videti tako, kot da je ljudem zastal dihanje od presenečenja nad tem, kar se je zgodilo. Sele 20. junija zvečer so zagrmeli prve topovske salve v počastitev tega velikega dogodka. Potem so izšli novi dekreti, s katerimi se je, med drugim, proglasil 18. junij za Dan republike. Za 23. junij, Dan svoboditve, je bil v Kairu najavljen velik miting ter razglašeno splošno ljudsko veselje, ki je potem doseglo svoj višek, ko je bilo javljeno, da je zaplenjeno vse Farukovo imetje, in da se palata Abdin preimenuje v Palačo republike.

A čemu je prišlo do tega dogodka tako iznenada, prej kot se je to pričakovalo, o tem se zaenkrat samo ugiba, čeprav je vsakomur jasno, da so morali biti za to precej tehtni razlogi. Nekateri predpostavljajo, da so se v teh

dneh zares pojavili nekateri znaki vladne krize, ki da so v osnovi zahtevali ta ukrep, drugi pa uporno trde, da so prišli na sled zaroti, ki je bila organizirana iz inozemstva, in da je to bil glavni razlog za tako naglo odločitev. Po drugi strani pa je sam general Nagib in nekateri njegovi najbližji sodelavci že prej izjavljali, da ima Egipt izdelan «ves načrt nadaljnjih akcij», da pa se morajo ohraniti v tajnosti, ker je presenečenje največja jamstev za njihov uspeh. No, in zdaj je do tega presenečenja tudi res prišlo.

Službeno pa je vso zadevo pojasnil podpolkovnik Nasser, ko je dejal: «Pohiteli smo s proglasitvijo republike da bi zadovoljili željam ljudstva in razbili sumničarstva določenih oseb».

Trenutno se imajo rešiti še nekatera vprašanja, kot na primer ali se bo uvedel strankarski sistem, ali se bo gibanje generala Nagiba spremenilo v politično stranko ipd. Egiptovske delovne množice pa vsekakor najbolj zanimajo, kako bo z agrarno reformo, ki jo vsi pričakujejo z največjo nestrpnostjo.

LOV NA ČLOVEKA V DEŽELI, KJER SO LJUDSTVO OROPALI ZEMLJE

Kenija proti kolonializmu

35 tisoč belokožcev ima v svoji posesti skoro vso plodno zemljo, medtem ko so domače ljudstvo pregnali v najnegostoljubnejše, skoro puščavske predele - Angleži so kupili zemljo, po pol pennyja za hektar - 18 funtov najemnine za zemljo, ki donša njenim najemnikom od 75 do 100.000 funtov letnega dohodka

O Keniji in borbi njene domače prebivalstva proti obstoječemu kolonialnemu nasilju, o tajni organizaciji Mau Mau, ki je na nasilje kolonizatorjev odgovorila s krvavim protinasiljem, o Džomo Kenijati, predsedniku Afriške unije za Kenijo, ki so ga tamkajšnje oblasti obtožile kot iniciatorja in organizatorja znanih pogromov proti priseljenim belim izkoriščevalcem.

Znano je, da je bila o-svobodilna (ne teroristična, kot se je to skušalo prikazati svetu) akcija kenijskih domorodcev proti angleškemu kolonialnemu sistemu in me-

todam zadušena in krvi, kakor tudi, da so znanega voditelja kenijskega ljudstva Džomo Kenijato obsodili na sedem let zapor, samo zato, ker je za svoj narod zahteval svobodo in enakopravnost.

Vse to skušajo tolmačiti kolonialisti kot posledice družbene moralne zaostalosti in manjvrednosti tamkajšnjega domačega prebivalstva, češ da gre za ljudi, ki so zaradi prirojenim jim živalskih nagibov in verske fanatičnosti bolj podobni podivjanim zverem kot pa ljudem, in jih je zatreti tudi treba pobiti kot zveri. Zelo preprosta in kaj

prikladna - razlaga! Toda stvari le niso tako preproste, ker nikakor ne gre za podvig in manifestacije divjakov, napolnjeni, ki bi jih bili poglani v krvava dejanja primitivna slaba po ubijanju in religiozni fanatizem, marveč je resnica prav nasprotna, da gre namreč za ljudi, ki imajo zelo razvit čut osebnosti in nacionalnega dostojanstva, izredno izostren smisel za pravico, kar se je v določenih okoliščinah najbolj brezobzirnega teptanja vsega tega, nujno moralo izraziti tako, da so se temu uprli.

V britanski koloniji Keniji obstaja že del časa organi-

zacija, ki nosi ime Afriška unija za Kenijo. Ta organizacija se je ves čas trudila, da bi na miren način in z u-stavnimi sredstvi priborila svobodo črnu prebivalstvu Kenije. Oblast, odnosno njeni organi, ki so v rokah belokožcev, so na vse načine skušali preprečiti tej organizaciji, da bi lahko delovala v cilju svojih smotrov, in priznala. V takšni situaciji, ki je tedaj bila slabša, so se nekateri domorodci odločili na osterje metode borbe. Organizirali so gibanje Mau Mau.

Cilj organizacije Mau Mau je isti, ki ga ima, odnosno ga je imela Afriška unija za Kenijo, ki so jo pred kratkim preprosto — svoboda Keniji in njenemu ljudstvu. Vendar so metode ene in druge organizacije bistveno različne.

Da bi samo vprašanje globlje razumeli pa ni dovolj, če se dotaknemo samo trenutnih razmer in pojavov, ne da bi se še prej spoznali z vsemi ekonomskimi in socialnimi vzroki.

V Keniji je zemlja v splošnem zelo plodna. Tudi klima je zelo ugodna in popolnoma ustreza belokožcem. V Keniji živi danes okrog 35 tisoč belcev, nekaj Indijcev in 5,5 milijona domorodcev. Od 16 tisoč kvadratnih milj obdela domorodci, ki je nekdo bil last domorodcev, so jo pretežno deli dodelili Angležem, to pa, ali brezplačno ali po ceni pol pennyja za hektar. Za obdelovanje te zemlje plačujejo priseljenici domorodnim, bivšim lastnikom, vsega 18 funtov letno, sami pa imajo od nje od 75 do 100 tisoč funtov letnega dohodka. Lord Dalmer je n. pr. brezplačno dobil na 157 kvadratnih milj odvzete zemlje, Grogan nad 300 milj; Crnce pa so poglani v nekakšne rezervate, kjer so bili izpostavljeni raznim nadlogam.

V takšnih okoliščinah ni nič čudnega, če je zraslo gibanje Mau Mau za ekonomsko in politično osvoboditev, čeprav se z njegovimi metodami, to treba pripomniti, ne moremo strinjati. Treba pa je upoštevati, da se je rodilo na osnovi krajne bede in obupa. Danes se vrši lov kenijskih ljudi, za njih so predpisane najbolj brutalne kazni, cele vase se rušijo s pomočjo buldožerjev. V Nairobiu pa so demirali vse črnske hiše. Vsak priseljenec lahko brez nadaljnega ubije črnca, ne da bi bil za to kaznovan. Njihova hrana se uničuje, njih same pa gonijo v planine Aberdarr. Neka francoska novinarka je nedavno poročala, da se nedavno pobije nad 500 mladih izobraženih črncev. Nihče se zaradi tega ne opravičuje, ali pa enostavno reče: ubil sem ga, ker me je hotel napasti. «Napadalec» pa je vselej najden s kroglo v hrbtu.

Pod smešno obtožbo, da je organiziral gibanje Mau Mau, so Angleži zaprli pred-

Kriza italijanskega tovornega avtomobilskega prometa

V modernem svetu je postal avtomobil zelo važno prometno sredstvo. Tega pa ne mislijo se skoraj vsako vas, ali celo zaselek in tako je avtomobilu omogočen dostop prav povsod. Tudi Italija je doživela v tem pogledu lep razvoj, vendar pa preživlja danes krizo, ki je ni pričakovala. Kako in zakaj?

Italija ima zelo razvito avtomobilsko industrijo, saj ima cel niz tovarn, ki izdelujejo dobre avtomobile. Značilnost italijanskega povprečnega avtomobila je v tem, da ima razsežnosti malo goriva. Tudi cestno omrežje v Italiji je razmeroma dobro, predvsem v severni Italiji, kjer je skoncentrirana industrija in je zato promet mnogo večji, kot v južnih predelih. Vse to je omogočilo, da vsaj pospešeno nagnil razvoj tudi tovrstnega avtomobilizma. Res je sicer, da se ne more se kosati z mnogimi državami Zapada, toda vzroki za to so druge in sicer v pomankanju nafte oziroma bencina, v splošnem siromaštvu države in prav posrečeni ekonomski politiki. Toda pustimo to in pogledimo raje v razmere italijanskega tovornega avtomobilskega prometa, ki preživlja dokaj teško krizo.

Avtomobilski tovorni promet se začel uveljavljati v Italiji že pred vojno. Posamezna prevoznika podjetja so se kmalu krepko uveljavila. Skoraj na vseh prometnejših arterijah med večjimi mesti so bile uvedene stalne proge, ki so jih vzdrževala ta podjetja. Prišla pa je vojna in z njo mairski novega.

Vojska je potrebovala prevozna sredstva in je zato začela večino tovornih avtomobilov. Na drugi strani pa so tudi bombardiranja opravila svoje. Železniško omrežje je bilo po vojni precej poškodovano, saj je bilo pokvarjenih in več ali manj onesposobljenih okoli 75 odstotkov prog in odstotek pokvarjenega železniškega parka je bil še večji. Poleg tega so bili zrušeni mnogi železniški mostovi in ob koncu vojne je bil tudi železniški promet praktično na tleh.

Kljub vsem tem neurejenim prometnim razmeram pa je moral gospodarsko življenje svojo pot in tu je glavni vzrok, da se je italijanski tovorni avtomobilski promet po zadnji vojni tako naglo in nesorazmerno razvil. V prvih povojnih mesecih, dokler še ni bilo normalnih železniških zvez, je bilo vsako prevozno sredstvo dobro in hkrati tudi zelo drago. Visoke prevozne tarife so mikale vsakogar in mairsko je potegnil iz garaže že več let nabavljen avtomobil. Nekoliko popravil in spravil v tek. Ni bil redek primer, da je nekdo prodal svoje skromno premoženje in si za izkupicek kupil star ali vsaj rabljen tovorni avto in začel «mašno služiti». K razvoju avtomobilskih podjetij je pripomogla tudi ameriška vojska, ki je prodala italijanski državi na tisoče svojih vojaških vozil in država je te rabljene avtomobile odstopala svojim podjetjem, jih prodala tudi prevoznikom posameznim ali celo navadnim zasebnikom.

Stara prevoznika podjetja

so se razvila ali bolje razbotala, in tudi mairski novinec v tej veji gospodarstva se je naglo razvil ter postavil na noge močno podjetje. V tej konjunkturi je poizkušala srečo celo sama direkcija državnih železnic ter uvedla po vsej državi vrsto stalnih avtomobilskih prog na katerih je delalo kar na tisoče tovornih avtomobilov.

Toda konjunktura je vedno le začasna in to se je pokazalo zlasti v italijanskem avtomobilskem tovornem prometu. Pri tem pa so bili odločilni trije činitelji. Predvsem so se državne železnice postavile na noge, in večino tovornega prometa je ponovno prevzela železnica. Drugič, Italija nima nafte ali nima dovolj, zato je v Italiji vse avtomobilski promet razmeroma drag. Tu je bil važen še posebno činitelj, da so mnogi novinci, ki so si postavili prevoznika podjetja, imeli predvsem ameriške tovornike, ki trosijo mnogo goriva. Tretji činitelj pa je bilo tudi postopno pešanje gospodarske dejavnosti, ki se opira na povsod.

Ko je tako začel promet upadati, je nastala velika konkurenca, kar je povzročilo nižanje prevoznih tarif. To znižanje prevoznih tarif je predvsem obutili tisti, ki so si v prvem času nabavili ameriške tovornike ki trosijo mnogo goriva, in mairski novega.

Vojska je potrebovala prevozna sredstva in je zato začela večino tovornih avtomobilov. Na drugi strani pa so tudi bombardiranja opravila svoje. Železniško omrežje je bilo po vojni precej poškodovano, saj je bilo pokvarjenih in več ali manj onesposobljenih okoli 75 odstotkov prog in odstotek pokvarjenega železniškega parka je bil še večji. Poleg tega so bili zrušeni mnogi železniški mostovi in ob koncu vojne je bil tudi železniški promet praktično na tleh.

Kljub vsem tem neurejenim prometnim razmeram pa je moral gospodarsko življenje svojo pot in tu je glavni vzrok, da se je italijanski tovorni avtomobilski promet po zadnji vojni tako naglo in nesorazmerno razvil. V prvih povojnih mesecih, dokler še ni bilo normalnih železniških zvez, je bilo vsako prevozno sredstvo dobro in hkrati tudi zelo drago. Visoke prevozne tarife so mikale vsakogar in mairsko je potegnil iz garaže že več let nabavljen avtomobil. Nekoliko popravil in spravil v tek. Ni bil redek primer, da je nekdo prodal svoje skromno premoženje in si za izkupicek kupil star ali vsaj rabljen tovorni avto in začel «mašno služiti». K razvoju avtomobilskih podjetij je pripomogla tudi ameriška vojska, ki je prodala italijanski državi na tisoče svojih vojaških vozil in država je te rabljene avtomobile odstopala svojim podjetjem, jih prodala tudi prevoznikom posameznim ali celo navadnim zasebnikom.

Stara prevoznika podjetja

Vegetativna distonija

Vegetativna distonija ni nikakršna nova bolezen in ne nov odkritje v medicini. Je le nov pojem za različne bolezni, ki se pojavljajo, ki so obstajali že nekdanj, vendar so pa v zadnjih časih tako pogosti, da nas vsa nes zasupejoje v večji meri, kot pa nekdanj. Mnogi pojavi, ki so jih prej smatrali za organske motnje, gledamo danes z drugačnega vidika in jih označujemo z vegetativno distonijo. Da si bomo o stvari na jasnejše, moramo vedeti, kaj je vegetativno živčevje. Vegetativno živčevje je tisto živčevje, ki urejuje in vodi delovanje notranjih organov. To živčevje odloča, da bje srce hitreje ali počasneje, da žleze izločujejo ali ne in da črevesje v redu prebavlja. Če ugotovimo na primer pulz 70 udarcev v minuti, tedaj je to znamenje, da obstaja ravnotežje med živčevjem, ki pospešuje delovanje srca (tako imenovani simpatični živci) in živčevjem, ki zavira delovanje srca (vagus). Iz tega sledi: nikdar ne moremo trditi, da je pulz 70 utripov na l' normalen, 90 preveč, 50 premalo.

Oba omenjena živčna sistema skrbita za to, da je hitrost pulza tolikšna, kot jo telo pač potrebuje. Pri teku mora srce utripati hitreje kot pa če počivamo na divanu, pri športniku je srednja hitrost pulza drugačna kot pa pri človeku, ki ves dan preži v sobi. Seveda pa obstajajo povprečne norme za organske funkcije. Zdrav človek živi v neki normalni napetosti vseh telesnih organov, ki se spreminja, da trenutni potrebi. Pravzeto, da je zdrav človek vegetativno je evtoničen. Nasprotje tega je vegetativni distonik, to je človek, čigar vegetativno živčevje ne deluje v redu. Značilno za to bolezen je raznolikost menjavajočih se težav.

Funkcionalne motnje nastanejo na najrazličnejših organih: pri tem prevladujejo srčne težave, pri onem želodčne, pri drugem zgornje ledvične. Tudi se lahko pri enem in istem bolniku sešijo funkcionalne motnje v organa na organ. Distoniki težijo najbolj pogosto o glavobolu, zaprtje se pri njih

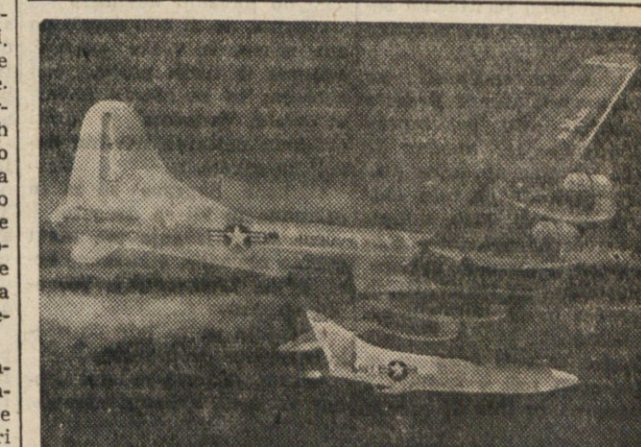
menjava z driskami, utrujenost z razdražljivostjo, nespečnost z zasplostjo, lakota s pomankanjem apetita. Tudi previsok ali prenizek krvni pritisk sta lahko posledica distonije. Iz tega sledi, da je distonik podvržen stalnemu menjavanju bolezenskih znakov. Vzroki vegetativne distonije so brez dvoma raznovrstni. Če pravi-mo, da ima nekdo železne živce, mislimo pri tem, da ga nič ne more streti in spraviti iz ravnotežja. Takšno stanje opažamo zlasti pri prirodnih ljudeh, iz česar sledi, da so pri tem važni činitelji okolje, podnebje, dednost, konstitucija in način življenja. Ne bo torej napak, če trdimo, da je vegetativna distonija v veliki meri bolezen, ki jo prinaša civilizacija.

Pomislimo na primer samo, kakšne psihične okvare povzroča sodobna tehnika, prav tako tudi skrb za vsakdanje življenje in strah pred negotovo bodočnostjo. Vegetativne motnje nastajajo v nekakšnem nujnem zaporedju: razburjenju sledi krč, bolečina, spremembe v tkivu kakor tudi motnje v prehranjevanju. Pri stalno se ponavljajočem draženju lahko pride poleg motenj v funkciji do okvare organa.

Dr. S. S.

Arheološka raziskovanja v Črni gori

Letos na delu tri skupine raziskovalcev. V Baru bodo nadaljevali raziskovanja, ki trajajo že dalj časa, druga skupina pa bo nadaljevala delo v Budvi, kjer so lani odkopali okrog 40 grobov rimske nekropole. Sodiijo, da je pod rimskim pokopališčem starejšo grško pokopališče iz dobe pred našim šteletjem.

Na sliki vidimo ameriško izvidniško letalo «Skyrocket», ko se spušta iz svojega matičnega bombnika vrste B-29. To izvidniško letalo ameriške vojske mornarice, ki ima motorje na reaktivski in raketni pogon, je nedavno doseglo največjo nadzvočno hitrost.

TRŽAŠKA SLIKARJA

AUGUST ČERNIGOJ IN BOGDAN GROM

sta opremila z dekoracijami jugoslovanski paviljon

Stenska dekoracija v jugoslovanskem paviljonu na tržaškem velesejmu, predstavljajoča dinamičnost jugoslovanske dejavnosti v industriji. — Slikal prof. A. Černigoj.

Na letošnjem velesejmu je dosegla Jugoslavija nedvomno dvojni uspeh: še bolj se je uveljavila gospodarsko, z direktnim sodelovanjem slovenskih umetnikov pri ureditvi razstavnih paviljonov pa je našim tržaškim slikarjem dala priložnost, da so pokazali domačemu in tujemu svetu razvojno stopnjo slovenske umetnosti. S tem je hkrati pokazala, da ji ne gre za to, da natrpa svoj velesejski paviljon z raznimi materiali, marveč da prikaže tudi v estetskem pogledu potencirano ureditev stanoval.

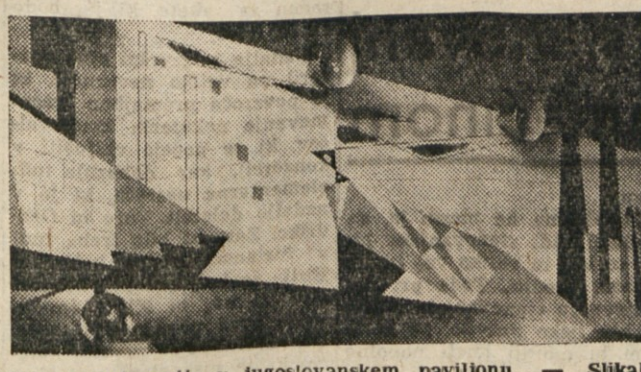
Tako je zunanjo ureditev in arhitekturo jugoslovanskim paviljonov z izrednim okusom izvedel doma in v tujini že znani arhitekt inž. arh. Branko Simčič, umetniško slikarsko stran del pa je prevzel Art. Klub, ki so ga ustanovili nedavno tržaški slovenski likovni umetniki. Toda, ker sta bila zlasti Cesar in Lukežič zaposlena drugod, sta izdelala naročilo slikarja August Černigoja in Bogdana Groma.

Černigoj, ki se je na tem področju izkazal že večkrat prej, zlasti pa na nekdanjih razstavah gospodarske dejav-

ni skladnejši barvitost in dekorativnejši motiv ter čim bolj razmahne svojo fantazijo. Uporabil je nekako shematično kompozicijo, polno geometričnih, njih zasnov cilindričnih, da so se skladale z arhitekturo, vendar izdelano z močnim bleskom in stremeno za eno samo koncentrično točko, snovito sintezo ustvarjeno in fizičrni sintezo nove Jugoslavije. Ne dejavnosti je pri upodabljanju posameznih dogodkov postopila perspektivnega načina slikanja, uporabil pa je simultano ploskovnih elementov, prodirajo ene čez druge ali bolj ene ploskve v drugo, poživljeno z barvno raznolikostjo. Lirčnost barv daje pajo žibehno in dinamično zunanost; prevladujoča trikotnija-bela, modre in rdeče barve prepleta izraženo notranjo silo jugoslovanskih narodov in

Polkorna dekoracija jugoslovanskih narodnih noš. — Slikal prof. A. Černigoj.

Stenska dekoracija v jugoslovanskem paviljonu. — Slikal prof. B. Grom.

istčasno simbolizira njihovo homogenost čustvovanja ter zavest, da jih pri njihovem ustvarjanju štiti vselej emblematična trobojnice, ki predstavljata državo.

Kakor je umetnik nekoliko razbil naravo na majhne geometrične koščke, tako jo je z barvitostjo in drugimi delovnimi pripomočki zopet stopil, da ne predstavlja razcefrane preproge, marveč harmonijo barv in oblike. Verjetno prav zaradi deformacije upodobljenih oseb, stvari in predmetov je predsednik velesejma predstavil avtorja kot picassovca, medtem, ko tu in tam kdo pravi, da delo nekake rebusa. Zadnje naziranje si moramo tolmačiti tako, da hoče današnji gledalec umetnik naplo dojamati in uživati, kar ga premoti, da sodi premalo stvarno. Moderni umetnost je v resnici do neke mere razumska ter zahteva zato poglabitve, trezneje tolmačenje, fantazije, skratka stopljenja z umetnikovim čustvovanjem, ki se je trudil, da je podal, seveda ne v naturalistični obliki, ampak v estetsko zgosteni strukturi živih barv in v ustrezni moderni obliki svet notranje lepote, dinamičnem življenju novega človeka. Zato kaže Černigojevo delo stremenje po

novih in sodobnosti ustrezajočih oblikah umetniškega ustvarjanja in pravo sintezo mišljenja modernega umetnika. Černigoj je nastopil v tem panouju in — kakor smo že omenili — nekajkrat tudi prej v tej smeri, vendar nikdar tako izrazito kot sedaj. Ne vemo, ali pomeni ta dogodek njegovo preusmeritev ali samo aplikacijo modernes, ki se bolj prilaga značaju monumentalnosti panouja, duhu in notranji zamisli umetnora, ali morda samo zato, ker je ta slog upodabljanja dekorativno učinkovitejši.

Nasproti temu panouju je imel slikar Grom na razpolago steno mnogo manjše razsežnosti. Tudi on je sintetično prikazal brodogradnjo, stavbarstvo in uporabo električne energije, ki jo razodevajo v Jugoslaviji z naravnost mrzlično naglico zgrajene velike električne vodne centrale. Na svetlo modro podlago je nanesel temno modro, črno in sivo barvo. Tudi Grom se je poslužil modernega izražanja ter je v elegantnih linijah in ploskvah vzdihnil elastičnost in živahnost upodobljenih predmetov. Celotna kompozicija prostornosti je zamišljena simbolično ter je v kontrast Černigojevemu delu izbral zelo prijetne hladnejše barve.

